

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Seraphici profundissimiq[ue] doctoris ordinis fratru[m]
mino[rum] diui Bonaue[n]ture cardinalis [et] sancto[rum]
cathalogo ascripti op[us] no[n] minus subtilissimu[m]
q[uam] speculatiuu[m] sup[er] ...**

Johannes Bonaventura <Kardinal, Heiliger>

[Nuremberga], 1515

Iohannes belzenhaub Moguntinus [...] Nicolao tinctoris de guntzenhausen
[...] salutem

[urn:nbn:de:bsz:31-332932](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-332932)

Johannes belzenbaub Moguntinus euagelice theologie summo doctore dno Nicolao tinctoris de guntzenbaufen imperia
lis ecclesie bambergensis pdicatori salutem. Nuper religiois beati Francisci patres deuotissimi statu spissancti agitati ad
capitularem conuentum Nurburge. instituerunt vt par erat de profundissimis ortodoxe fidei archanis disputatoria ex
ercitatione ad qua veneranda peritoru multitudo omni doctrinaru genere armata et expedita vclut ad litteraria militiā. et
oli ad feriaru saturnaliu serias disputatiōes conuenit in qua celebritas tua disputandi nacta congressus rōne argumētōru
co moderamine et efficacia proferebat. vt oēs auditores inestimabili nedū delectatiōe. sed et admiratione faceret effectos.
Non decrant alij quos ingenij vis. maxima et in doctrinali bello robur inuictum ad participanda supme pconia laudis cele
britati tue conciliauit. sola tamē celebritas tua. tum arguendi vi et fortitudine. tum dicendi copia et maiestate pclarū triums
pbatoris nomē cōi oim voce est cōsecuta. Ego vero qui putatis mee officia. peritis oibus vt cūq; potui impēdere semp ex
titi studiosus. nefas existimaui si nullius muneris beniuolentia triūpbū tuū ornare vel rectius bonozarem. Et metiendo vis
res meas nibil inueni vel natura: vel arte: vel fortuna mihi cōcessus. quod dignitati tue digne posses offerre. Venit inter bec
in mentē quod adolescentulus in varrone legi dātis animū nō mun? esse pensandum. Venit in mentem socratis humanitas.
qui pauperis discipuli sui efebimis parū munus magna gratitudine dignum iudicauit. Ille socrati scipm muneris loco de
dit ego non soluz meis. imo etiā disiectos ab iuce libros duos. textum scz sententiarū et sczi bonauenture super eodē dispu
tata et interpretatiōe meo labore in vñū digestos vigili emēdatos cura. et indice ad oia fere q̄ in eis tradunt fabricata cele
britati tue do: offero: et dedico. Tua vero celebritas et illi institutū et huius exemplū peccor velit cōplecti et me tibi datū in mā
cipiū. et correcturā et laborem huius operis tibi cōsignatū nō asperneris. vt et nois tui inozgale decus ad extremas orbis ter
rarū nationes. duce libroz imp̄sura ferat. et inter triūpbū tui ornamenta labor meū numeret. quem et si alicubi erroris obū
bret caligo. celebritatis tue splendor illustret. Quāuis enī totū sit quātulūcūq; qd in beidelbergensi acadēmia octēnalis
more spacio didici. totū qd cōtinuata pcepti lectiōe. totū qd industrie mee natura p̄stiter ad hanc correcturā cōquisierim. ex
penderimq; vereor tū me in tam vasti maris tempestatib? oēs error scopulos nō euasisse. in quo vel rari. vel nullius vnq; ve
la sine rēp̄bēsiōis turbine et periculo volauere in quo sanctus Bonauentura colluctatib? opinioniū procellis. ad cū plerūq;
portū applicuit. ad quē cōmunitoz opinantiū ventus coegit. in quo gubernacula ingenij sui magis libero correctioz cōmittit.
Honestatis igif nō dedecoris. et excusandū nō calūniandi vicē obtinebit. si ego et rogatā celebritatē tuā cui nō min? venera
tionis et credulitatis debet etas nra q̄ p̄isca pitagore palliato et oēs q̄ ordinatiōis et correcture mee sarcinā p̄derat p̄ios
lectores et interpretes beniuolos nō malinolos fore deposco. p̄cipue tū oro in bonā partē acceptū iri textus noue imp̄sura
instar antiq; nō esse distinctū. q̄ pluris feci graue Bonauenture auctoritatem q̄ mihi fuit quātulūcūq; qd in beidelbergensi
tam bucusq; partitionē. Nec p̄ mercede cōnitia mihi deberi cōsentiet in questionū p̄ncipijs verborū modica vel mutatio. vt
ademptio. puta. vbi exemplaria scripta sonant. circa primū sic p̄ceditur et querit. et deinde. Secūdo querit. Tertio querit et c.
ego vicissim qdōnū capita sic institui. Questio. j. Questio. ij. et c. nulla temeraria p̄sumptiōe. s; soia duct? cōmoditate q̄ taliter
et idici et imp̄suriōi p̄ducere suggessit. q̄ me etiā ab ois iuric nota tuebis. nevel clarissimos auctores offendisse. vlt studiosis nō
p̄fuisse. q̄sp̄iā debeat suspicari. qd meli? cuiusuis studio. q̄ meocalamo spero cōprobādū. Vale theologoꝝ et cleri bābergēsis
decus.

Johannis belzenbaub Moguntini in laudem vtriusq; auctoris carmen.

Quisquis eris diue qui mactatis anbelas,
Abdita scrutari. siste perinde gradum.
Nam te nec plato nec aristotiles operosis,
Crede docet libris. que docet iste liber
Nec tibi Nasonis nec dulcis musa maronis
Quāuis diua canat. non tamen illa canit
Omnibus vna fuit pariter mens nosse esset.
Qui celum terram. fecerit atq; fretum
Et qua materia qua fossitan arte laborant
Scire. sed ingenijs obuāt error iners
Plato dei vires. exemplar materiamq;
Ponit. vt bis erret orbis origo tribus
Dat duo. materiam. speciem quibus omnia consistent
Doctus aristotiles. que duo ternus agat.
Est aqua si recte taletū creditur vna
Materies cunctis rebus in orbe simul
Rursus Anaxenes contra dedit aera certum
Mundi p̄ncipium. quod dedit alter aquas
Res epicurus ebes vult nullas esse creatas
Ergo q̄ ex nibilo disputat esse nibil
Corpora tum celū. tum terre. tum maris alti
Larminē testatur Naso fuisse chaos
Virgilius vero propior diuiniū orbem
Patris opus summi comprobāt esse dei
Attamen ille ioui diuinos reddit honores
Qui fuit ex hominis semine natus homo
Sic rerum varios ortus statuere periti
Quod magis erroris q̄ rationis habet
Non minus erroris vulgus circa deitatis
Naturam statuit religione sua
Ultra fuisse potest fictozum causa deozum
Auctoris vel bonoz vel benefacta rei
Sic proculi suasu Rome deus vitro quirinus
Leperat. inde nume moy dea vesta colū
Sic cereris donis aratro quia preparat agros
Concremat egyptus tbura saba boui
Sic quia dat lane. dat lactis comoda multa
Flectit oui supplex cum pece seytha genu
Sic aqua. sic ignis dij peris commemorantur
Ergo q̄ bis boim cura frequenter eget,
Sic alijs alijs simulacris templa dicantur

Alter adorauit. sculperat alter opus
Tot tuit errores et veras intulit artes
Omentibus humanis iam p̄ia iuncta fides
Jam pastore rudi. iam piscatore magistro
Doctus eris felix ardua facta dei
Jam bonauenture iam claro lumine Petri.
Lombardi cernes que latere sopbos
Qualiter in trinis personis est deitatis
Unica maiestas que regit alta poli
Qualiter ex nibilo mundi pulcherrima forma
Sic actore deo patre creata fuit
Qualiter humana quis viciasset origo
Induerit carnem filius ipse dei
Qualiter ex huius manauit vulnere sanguis
Dixit aqua. cuius vi sacra nostra vigent
Nec satis est superos iustrare sed intima terre
Viscera collustrant mors vbi iure tuo
Digeris in cineres carnes et ossa sed ex his
Post homo crede nouus fingitur arte dei
Haud ebes haud mancus. sed prudens. integer. omni
Pulchrior effigie q̄ fuit ortus homo
Fit tunc perpetuus qui vixit fragilis ante
Fit quoq; tunc agilis. qui fuit ante grauis
Fit sine peccato. prauaq; libidine tutus
Fit par angelicis illa propago cboris
Sic dominem nouiter reparatum scandere sursum
Regis ad etberci regna cborusca decet
Est vbi leta quies et lux. et vita beata
Etisq; ioci gaudia cuncta simul
Quo bonauentura. petrus lombardus vtriq;
Sublati capiunt premia digna sibi
Quo tuba diuini verbi doctor nicolae
Tinctoris tendas dum tuba diua strepit
Quo libri impressor Nurburge Antdonius ipse
Koberger tendat post sua fata peccor
Quo bonauenture me ducat dextra Johannem
Belzenbaub. Quo me iungito petre tibi
Nos ego coniunxi dissociatos. vos mea cura
Zustrauit vigili mente. labore manu
Si tibi non feci satis o lector voluisse
Sit satis. et melius corrige. parce. vale.

Plato
Aristo
Epicurus
Virgilius
Naso

Handwritten signature or mark.